

ÇİN BÜLTENİ

TEMMUZ 2015

EKONOMİK GÖRÜNÜM

► Sağlanan desteklere rağmen Çin ekonomisindeki ivme kaybı devam ediyor.

2015'in ilk çeyreğinde Çin ekonomisi bir önceki yılın aynı dönemine göre %7 büyüyerek küresel finansal krizin etkisiyle %6,6 büyüdüğü 2009 yılının ilk çeyreğinden bu yana en düşük büyümesini kaydetti. Çin'de ekonomik aktiviteyi desteklemeye yönelik atılan adımların henüz sonuçlara yansımadağı görülüyor. Geçtiğimiz dönemde Çin'de politika yapıcılar politika faizinde ve zorunlu karşılıklarda indirim gitmiş, konut sektörünü destekleyici yönde adımlar atmıştı.

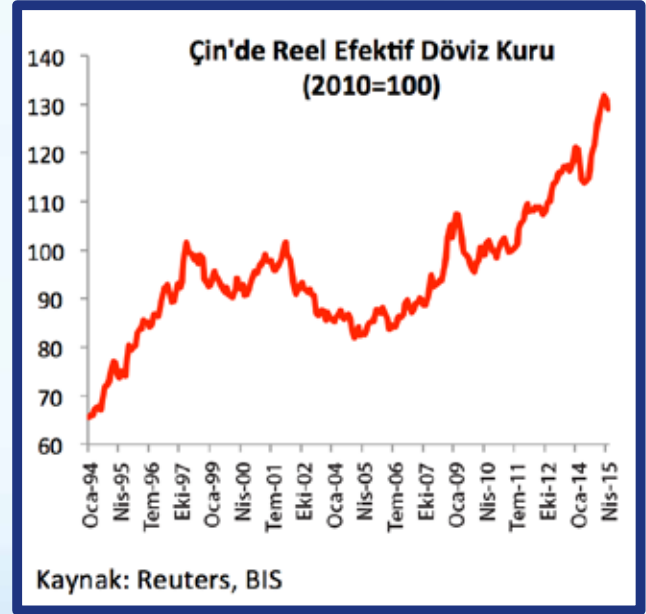
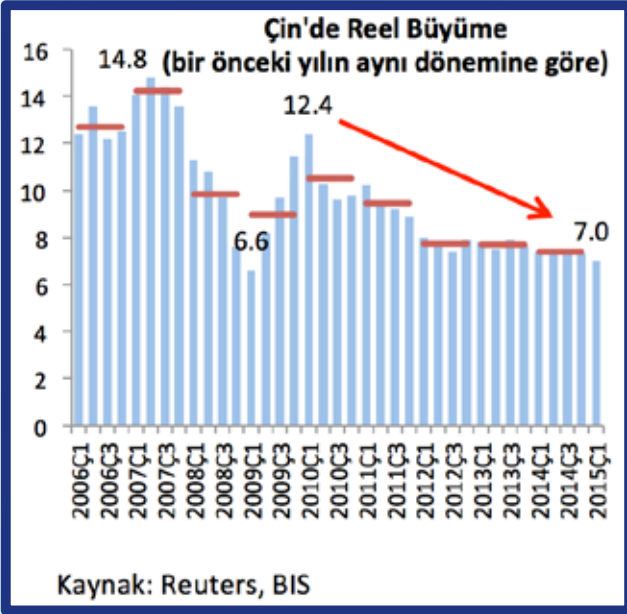
Çin Başbakanı Li Keqiang da büyüme verisinin ardından basına yaptığı açıklamada ekonominin halen aşağı yönlü baskı altında olduğunu ve 2015 yılındaki %7'lik büyüme hedefinin yakalanmasının zor olacağını ifade etti. Li ayrıca, ihracatı artırmak için devalüasyona gidilmeyeceğini belirtti.

Son dönemde öncü göstergelerin seyri de dikkate alındığında yılın ikinci çeyreğinde yıllık büyümenin %7'nin altına gerileyeceği öngörülüyor. Bu çerçevede önümüzdeki dönemde Çin'in ekonomik aktiviteyi destekleyici yönde adımlar atmaya devam etmesini bekliyoruz. Öte yandan, Dünya Bankası Temmuz ayı başında yaptığı açıklamada Çin'in 2015 büyüme tahminini %7,1'de tutarken, 2016 tahminini %7 olarak açıkladı.

► Çin'de iç talepteki zayıflama ithalat rakamlarına da yansıyor.

Mayıs ayı verilerine göre Çin'de ihracat hacmi bir önceki yılın aynı ayına göre %2,8 daralırken, ithalat hacmi %17,6 ile beklentilerin oldukça üzerinde geriledi. Bu dönemde ekonomik aktivitenin diğer gelişmiş ülkelere göre nispeten güçlü bir performans sergilediği ve Çin'in en büyük ihracat pazarı olan ABD'ye yönelik ihracat %7,8 artarken, AB ülkelerine yönelik ihracatın %6,9 oranında gerilemesi dikkat çekti. İthalattaki gerilemede ise, iç talep koşullarındaki zayıf görünüm etkili oldu.

Bank for International Settlements (BIS) tarafından açıklanan verilere göre, yuanın Çin'in dış ticaretinde önemli paya sahip ülkelerin para birimlerinden oluşan sepete göre değerini fiyat etkilerinden arındırarak gösteren reel efektif döviz kuru endeksi, tarihi yüksek seviyelere yakın seyrini sürdürüyor. Endeksteki yükseliş, yuanın söz konusu para birimlerine göre daha değerli olduğuna ve Çin'in ihracatta fiyat rekabeti gücünün azaldığına işaret ediyor.

► Çin'de enflasyon beklentilerin altında...

Mayıs ayında Çin'de tüketici fiyatları enflasyonu bir önceki aya göre gerileyerek yıllık %1,2 ile beklentilerin bir miktar altında gerçekleşti. Enflasyondaki düşüşte özellikle gıda fiyatlarındaki gerileme etkili oldu. Üretici fiyatlarındaki yıllık değişim ise -%4,6 olarak gerçekleşti. Enflasyonun seyri Çin'de deflasyon riskinin canlı kalmasına neden olarak politika yapıcılarını üzerinde ekonomiyi destekleyici yönde yeni adım atma yönündeki baskıları arttırıyor.

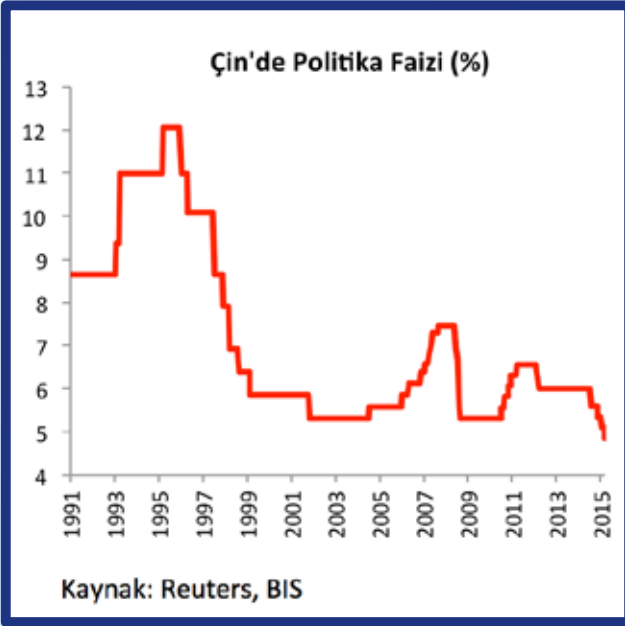
► PBOC faiz indirimlerine devam ediyor.

Çin Merkez Bankası (PBOC) gösterge niteliğindeki 1 yıl vadeli borç verme faizi oranını Mayıs ve Haziran'da 25'er baz puan düşürerek %4,85'e çekti. Böylece, ülkede politika faizi tarihi düşük seviyeye inmiş oldu. Ayrıca PBOC, Nisan ayında ekonomik aktiviteyi desteklemek adına tüm banka grupları için zorunlu karşılık oranlarını 1 puan indirdi. Haziran ayında ise büyük ölçüde çiftçilere ve küçük işletmelere kredi veren bankalar için zorunlu karşılık oranları 0,5 puan düşürüldü.

PBOC piyasa beklentilerinde istikrarı sağlamak için bankacılık sistemindeki kısa vadeli likiditeyi ters repo operasyonları ile ılımlı şekilde artırma kararı aldı. Bu önleme ek olarak, PBOC kredi/mevduat oranındaki %75'lik limitin de kaldırılabilirliğini açıkladı. Bu tasarının önümüzdeki yıl yürürlüğe girmesi bekleniyor. Söz konusu karar ile birlikte bankaların kredi verme iştahının artırılması hedefleniyor. Mevcut durumda ülkenin en büyük 4 bankası (Bank of China, ICBC, China Construction Bank ve Agricultural Bank of China) %75'lik üst sınırın oldukça uzağında. Ancak, alınan kararın özellikle küçük ve orta ölçekli bankalar üzerinde etkili olması bekleniyor.

► Çin borsasında varlık balonu endişesi...

Çin ekonomisindeki yavaşlamayla birlikte genişletici yönde politikaların izlenmesi sonucunda 12 Haziran'da yılsonuna göre %60 artan Shanghai Bileşik Endeksi'nde varlık balonu olduğu yönündeki görüşler son dönemde piyasalarda ağırlık kazanıyor. Nitekim, Haziran ayının ikinci yarısında sert düşüş sergileyen borsa endeksindeki aşağı yönlü hareket belirginleşmeye devam ediyor.

► Çin ekonomideki ivme kaybı ile mücadele için kamu harcamalarını artırmayı değerlendiriyor.

Çin'de ekonomik aktiviteyi canlandırmak için para politikasının yeterli olmayacağı yönündeki görüşler de son dönemde ağırlık kazanıyor. Bu çerçevede, Çin hükümetinin yatırım harcamalarının artırılmasına öncelik vereceği düşünülüyor. Nitekim, 25 Mayıs'ta Çin'in ekonomik planlama ajansı NDRC (The National Development and Reform Commission) tarafından sulama, çevre koruma, enerji iletim ve sağlığın da bulunduğu birçok sektörde 1,97 trilyon yuan (318 milyar dolar) tutarında 1.043 adet kamu-özel ortaklığı projesinin duyurusu yapıldı. Çin hükümeti küresel krizin en yoğun hissedildiği 2008 ve 2009 döneminde de ekonomiye destek olmak amacıyla 645 milyar dolarlık yatırım yapma kararı almıştı.

DİĞER GÜNCEL GELİŞMELER

► Çin yuanın rezerv para olması yönünde adımlar atmaya sürdürüyor...

Çin, küresel piyasalarda yuanı rezerv para birimi olarak kabul ettirme hedefine yönelik adımlar atmaya sürdürüyor. Çin bu hedef doğrultusunda IMF'nin yuanı özel çekme hakkı (SDR) sepetine dahil etmesini istiyor. Mevcut durumda dolar, euro, yen ve sterlin bu statüde bulunuyor. IMF SDR yapısını en son 2010 yılında gözden geçirmiş ve yuanın SDR sepetine dahil edilmesini para biriminin "serbestçe kullanılabilir" olmadığı gerekçesiyle reddetmişti. Bu çerçevede Çin, Hong Kong ile karşılıklı olarak hisse senedi ve yatırım fonu alım satımına imkan tanıyan düzenlemelere giderek yuanın kullanımını yaygınlaştırmayı ve sermaye hareketlerini serbestleştirmeyi hedefliyor. 5 yılda bir SDR yapısını gözden geçiren IMF, bir sonraki düzenlemesini Ekim 2015'te yapacak.

► Çin emeklilik fonlarının hisse senedi piyasasına yatırım yapmasına izin vermeye hazırlanıyor.

Haziran ayının son gününde Çin, yerel yönetimlerin sahip olduğu emeklilik fonlarının hisse senedi piyasasında yatırım yapmalarına ilk defa izin verecek bir düzenleme hazırladı. Yapılan düzenleme ile daha önce sadece banka mevduatı ve hazine tahvillerine yatırım yapmasına izin verilen emeklilik fonlarının varlıklarının %30'una kadar Çin'deki hisse senedi ve hisse fonlarına yatırım yapabilmesinin önü açılıyor. Çin'de yerel yönetimlerin emeklilik fonlarının toplam büyüklüğünün 2 trilyon yuanın (322 milyar dolar) üzerinde olduğu yönündeki açıklamaları dikkate alındığında, borsada yatırım imkanı sağlanan tutarın 600 milyar yuan (97 milyar dolar) olacağı hesaplanıyor. Çin Nisan ayında da 1,2 trilyon yuan (yaklaşık 194 milyar dolar) büyüklüğündeki sosyal güvenlik fonunun yatırımlarının kapsamını genişletme kararı almıştı. Yapılan düzenleme ile sosyal güvenlik fonunun daha fazla oranda yerel yönetim borçlanma senetleri ile kamu şirketlerinin hisselerine yatırım yapması hedefleniyor.

► Çin ile AB arasında ekonomik ilişkiler güçleniyor.

Haziran ayının son günlerinde Çin Başbakanı Li Keqiang 7. Çin-AB Liderleri Görüşmesi'ne başkanlık etmek ve AB ülkeleri ile ekonomik işbirliğini geliştirmek adına Avrupa ülkelerini ziyaret etti. Li ziyaretinde, Juncker Planı olarak da adlandırılan "Avrupa Stratejik Yatırımlar Fonu" ile Çin'in önderliğinde kurulan "İpek yolu Ekonomik Kuşağı - One Belt, One Road" projesinin birleştirilmesi yönündeki görüşlerini paylaştı. Çin Başbakanı, ülkesinin imalat sanayiindeki üretim kapasitesi ile AB'nin gelişmiş teknolojisini birleştirmeyi hedefliyor. Avrupa Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker'in adı ile anılan 315 milyar euro büyüklüğündeki Avrupa Stratejik Yatırımlar Fonu ile Avrupa'daki büyük altyapı projelerinin hayata geçirilmesi ve ekonomiye destek sağlanması amaçlanıyor. Çin'in "İpek yolu Ekonomik Kuşağı - One Belt, One Road" projesi ile de Avrupa ve Asya arasındaki ticaret yollarının yeniden canlandırılması hedefleniyor.

► Çin 2014 yılında en fazla doğrudan yatırım çeken ülke oldu.

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından açıklanan 2015 yılı Dünya Yatırım Raporu'na göre Çin, ABD'yi geride bırakarak 129 milyar dolar ile 2014 yılında en fazla doğrudan sermaye çeken ülke oldu. Küresel ölçekte toplam doğrudan sermaye girişleri ise 1,23 trilyon dolar seviyesinde gerçekleşti.

Çin'e yönelik doğrudan sermaye girişleri daha çok perakende, ulaştırma ve finans sektörlerinde yoğunlaşırken, özellikle işgücü maliyetlerindeki artışa duyarlılığı yüksek imalat sanayiinin alt sektörlerinde geriledi. Çin'e Güney Kore'den doğrudan sermaye girişi %30 artarken, Japonya ve ABD kaynaklı sermaye girişleri sırasıyla %39 ve %21 düştü.

İrtibat: T. İş Bankası Şangay/Çin Temsilcilik Ofisi
Tel: 0-0-86-21-504-708-82
Fax: 0-0-86-21-504-708-85
E-mail: shanghai.rep.office@isbank.net.tr

Dünya ve Türkiye ekonomisine ilişkin diğer çalışmalarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.